ROMÂNIA
Avocatul Poporului
Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, Bucureşti
www.avp.ro
Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Geo Bogdan BURCU, comisar şef de poliţie penitenciară

Director General al Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEŞIRE Nr. 42330 / 16.NOV.2026

RECOMANDAREA

Nr. 239 din 16 noiembrie 2026

Prin petiţiile înregistrate la Biroul teritorial Suceava al instituţiei Avocatul Poporului cu nr. 18507 din 12.05.2026 şi 20101 din 25.05.2026, ale unui deţinut custodiat în Penitenciarul Botoşani se reclama faptul că, în această unitate penitenciară nu sunt respectate normele minime obligatorii privind cazarea deţinuţilor.

Aspectele sesizate indicau o posibilă încălcare a prevederilor constituţionale care reglementează *dreptul la un nivel de trai*, garantat de art. 47 din Constituţia României, republicată.

Pentru verificarea situaţiei prezentate de petent, **instituţia Avocatul Poporului prin Biroul teritorial Suceava a înaintat adrese către Penitenciarul Botoşani, ulterior către Administraţia Naţională a Penitenciarelor.**

Penitenciarul Botoşani prin răspunsurile transmise cu adresele nr. 34281/PBBT din 9.06.2026 înregistrată la instituţia Avocatul Poporului cu nr. 22861 din 15.06.2026 şi 38651/PBBT din 13.07.2026 înregistrată la instituţia Avocatul Poporului cu nr. 27376 din 20.07.2026, **ne-a comunicat,** printre altele, **următoarele**:

Pavilionu unde a fost cazată persoana privată de libertate, a fost dat în folosinţă anterior intrării în vigoare a OMJ nr. 2772/C/2017 pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condiţiile de cazare a persoanelor private de libertate, în vigoare la data prezentă şi nu a fost supus reparaţiilor capitale, modernizării, modificării, transformării şi extinderii a fondului construit, potrivit reglementărilor legale, de la momentul intrării în vigoare a actului normativ enunţat (17 octombrie 2017) până în prezent.

Camera de deţinere din cadrul secţiei de deţinere amplasată în cadrul Pavilionului în care a fost cazată persoana privată de libertate, **are o suprafaţă utilă de 16,08 m²**, fără grup sanitar, fiind instalate un număr de 4 paturi, pe două nivele, fiecărui deţinut asigurându-i-se pat individual, aşa cum prevedere art. 4, alin. 2 din OMJ nr. 796/C/2020 prin care a fost modificat OMJ nr. 2772/C/2017, potrivit cărora „camerele de cazare sunt dotate cu paturi şi cazarmamentul necesar

pentru fiecare persoană privată de libertate, potrivit normelor în vigoare, **suprapuse pe cel mult două rânduri".**

Problematica supraaglomerării este cunoscută la nivelul sistemului penitenciar românesc, în condițiile în care majoritatea penitenciarelor din țară și în mod deosebit cele din zona Moldovei se confruntă cu fenomenul supraaglomerării, astfel încât **nu este posibilă decât o uniformizare a gradului de ocupare prin transferuri între unitățile penitenciare, fără impact semnificativ în ceea ce privește scăderea efectivului până la limita capacității legale.**

Penitenciarul Botoșani monitorizează, în permanență, efectivul deținuților custodiați. Situațiile în care deținuții sunt cazați în camere de deținere ce nu sunt profilate pe același regim de executare cu al lor, au caracter de excepție și sunt justificate de lipsa paturilor disponibile aferente regimului de executare.

De asemenea, pentru scăderea semnificativă a efectivului de deținuți, până la limita capacității legale se solicită în mod frecvent Administrației Naționale a Penitenciarelor transferarea deținuților în temeiul art. 108 alin. (1) lit. b) din H.G. nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului din 2016 de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Cu privire la paturile suprapuse, ne comunică faptul că *„începând cu luna aprilie 2026, coeficientul de supraaglomerare de la nivelul unității, cu precădere pentru regimul semideschis, înregistrează o creștere constantă fapt care face imposibil asigurarea unei suprafețe de 4 mp/deținut conform prevederilor OMJ nr. 2772/C/2017, pentru aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate.*

...Penitenciarul Botoșani, a informat în repetate rânduri Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la coeficientul de supraaglomerare la nivelul unității, cu precădere pentru regimul semideschis, astfel:

- Prin adresa nr. 28306 din 19.03.2026, Penitenciarul Botosani a informat Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la creșterea coeficientului de supraaglomerare pentru regimul semideschis, respectiv 179,03%;

- Prin adresa nr. 31346 din 17.04.2026, Penitenciarul Botosani a informat Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la creșterea coeficientului de supraaglomerare pentru regimul semideschis, respectiv 184,90%;

- Prin adresa nr. 32508 din 28.04.2026, Penitenciarul Botosani a informat Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la creșterea coeficientului de supraaglomerare pentru regimul semideschis, respectiv 198,26%;

- Prin adresa nr. 34119 din 14.05.2026, Penitenciarul Botosani a informat Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la creșterea coeficientului de supraaglomerare pentru regimul semideschis, respectiv 193,96%;

- Prin adresa nr. 37570 din 16.06.2026, Penitenciarul Botoșani a informat Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la creșterea coeficientului de supraaglomerare pentru regimul semideschis, respectiv 195,64%;

- Prin adresa nr. 38202 din 23.06.2026, Penitenciarul Botosani a informat Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la creșterea coeficientului de supraaglomerare pentru regimul semideschis, respectiv 198,99%;

- Prin adresa nr. 37389 din 24.06.2026, Penitenciarul Botoșani a informat Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la creșterea coeficientului de supraaglomerare pentru regimul semideschis, respectiv 198,99%;

- Prin adresa nr. 39363 din 03.07.2026, Penitenciarul Botoșani a informat Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la creșterea coeficientului de supraaglomerare pentru regimul semideschis, respectiv 197,65%...

Deși au fost trimise informări către Administrația Națională a Penitenciarelor, ***începând cu luna aprilie 2026, s-a luat măsura instalării de paturi în camerele de deținere din cadrul secțiilor*** *și* ***iar în cursul lunii mai 2026 în cadrul secției*** ***paturi instalate la nivelul 3. Măsura a fost luată ca urmare a imposibilității asigurării unui pat individual fiecărei persoane private de libertate din regimul semideschis sosiți prin transfer...***

Paturile suprapuse existente în camerele de deținere au fost achiziționate conform modelului standard disponibil la momentul achiziției, acesta nefiind prevăzut cu scări de acces pentru patul superior. Accesul la nivelul superior se realizează la momentul actual prin intermediul cadrului metalic al patului. Având în vedere observațiile formulate cu privire la condițiile de cazare, unitatea noastră va întreprinde, în cel mai scurt timp, demersurile necesare pentru identificarea unei soluții tehnice adecvate, respectiv confecționarea scărilor de acces în regie proprie, compatibile cu modelul de paturi existente, cu respectarea cerințelor privind siguranța și securitatea specifice mediului penitenciar."

Administrația Națională a Penitenciarelor, prin răspunsurile transmise cu adresele nr. 40252/DSDRP din 30.09.2026 înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 36509 din 1.10.2026 și nr. 39061 din 21.10.2026, ne-a comunicat, printre altele că:

„La nivel local, se află în desfășurare obiective de investiții pentru extinderea capacității de cazare și asigurarea condițiilor de detenție necesare. Obiectivele de investiții urmează să fie finalizate si date în folosință în cursul acestui an, iar în funcție de dinamica persoanelor custodiate la nivel sistemic, se urmărește retragerea paturilor de la nivelul trei.

În ceea ce privește ***utilizarea paturilor suprapuse pe trei nivele, vă informăm că acest demers urmărește asigurarea patului individual, în funcție de numărul de persoane care necesită a fi custodiate în locurile de deținere****. Sistemul penitenciar nu poate refuza primirea în detenție a persoanelor față de care au fost dispuse măsuri ori pedepse privative de libertate, conform competențelor instituționale. Important de precizat este și faptul că, din anul 2020 și până în prezent, numărul deținuților custodiați în unitățile penitenciare înregistrează un trend ascendent."*

Cu luarea în considerare a dispozițiilor **art. 47 alin. (1)** din Constituția României, republicată **art. 56 alin. (1)**[1] din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de

[1] **Art. 56**: Exercitarea drepturilor persoanelor condamnate
(1)Exercitarea drepturilor persoanelor condamnate nu poate fi îngrădită decât în limitele și în condițiile prevăzute de Constituție și lege.

libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările şi completările ulterioare, **art. 1[2]** şi **art. 2[3]** din Anexa la OMJ nr. 2772/2017, pentru aprobarea normelor minime obligatorii privind condiţiile de cazare a persoanelor private de libertate,

Având în vedere argumentele prezentate, în temeiul dispoziţiilor art. 59 din Constituţia României şi ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 24 alin. (l) şi (2) şi art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea şi funcţionarea instituţiei Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituţional şi legal privind apărarea şi protecţia drepturilor şi libertăţilor persoanelor fizice în raporturile cu autorităţile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. **Directorul General al Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor, urmează ca în exercitarea atribuţiilor conferite prin legislaţia în vigoare să dispună măsurile corespunzătoare care să conducă la:**

- organizarea şi distribuirea mai eficiente a persoanelor private de libertate, între unităţile penitenciare administrate cu respectarea prevederilor art. 56 alin. (1) din Legea nr. 254/2013 coroborate cu cele ale art. 1 alin. 3 din anexa la OMJ nr. 2772/2017 pentru aprobarea normelor minime obligatorii privind condiţiile de cazare a persoanelor private de libertate;

- găsire unei soluţii viabile ca accesul la cel de-al doilea pat să se facă cu ajutorul unei scări metalice potrivit prevederilor OMJ nr. 2772/2017.

2. **Directorul General al Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor**, va informa instituţia Avocatul Poporului, în termen de 45 de zile, cu privire la însuşirea Recomandării, conform art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea şi funcţionarea instituţiei Avocatul Poporului, republicată.

AVOCATUL POPORULUI,

Renate WEBER

---

[2] **Art. 1** (1) Spaţiile destinate cazării persoanelor private de libertate trebuie să respecte demnitatea umană şi să întrunească standardele minime sanitare şi de igienă, ţinându-se cont de suprafaţa de locuit, volumul de aer, iluminare, sursele de încălzire şi ventilaţie, prin raportare la condiţiile climatice.
(2) Camerele de cazare şi celelalte încăperi destinate persoanelor private de libertate trebuie să dispună de iluminat natural, de instalaţiile necesare asigurării iluminatului artificial şi să fie dotate cu utilităţi igienico-sanitare şi instalaţii de încălzire.
(3) Amenajarea camerelor de cazare aflate în clădirile existente în locurile de deţinere se va realiza cu maximizarea spaţiilor de deţinere, în funcţie de configurarea structurală a clădirilor, în scopul alocării unui spaţiu mai mare de 4 metri pătraţi (mp) pentru fiecare persoană privată de libertate.
(4) În cazul cazării colective, asigurarea unei suprafeţe mai mari de 4 mp se va realiza cu prioritate pentru regimul de maximă siguranţă şi regimul închis. (...)

[3] **Art. 2** Administraţia Naţională a Penitenciarelor ia toate măsurile necesare pentru creşterea progresivă a numărului spaţiilor de cazare individuală, precum şi pentru reamenajarea spaţiilor existente.